

[Handelsministeren.]

konomi i en række tilfælde ikke vil blive foretaget, medmindre der kan tilbydes ret kraftige incitament. Da tilskuddet vil være skattepligtigt for virksomhederne, har vi derfor ikke ment at kunne operere med et tilskudsmaksimum på mindre end 40 pct.

Det er vigtigt, at støtten ydes til projekter med størst mulig effekt. Dette kræver en omhyggelig udvælgelse, som ikke vil være mulig, hvis tilskuddene spredes over et stort antal projekter, der hver især har begrænset effekt. Forslaget opererer derfor med en mindstestørrelse på de enkelte projekter på 100.000 kr. På den anden side har vi ikke ment, at nogle få meget store investeringer bør lægge beslag på størstedelen af tilskudsmidlerne. I det tidligere lovforslag var der derfor fastsat en maksimumsgrænse på 400.000 kr. for tilskud til et enkelt projekt. Det må erkendes, at denne grænse var ret snæver, og på denne baggrund og i betragtning af den væsentligt forøgede tilsagnsramme foreslås det at sætte 800.000 kr. som maksimum for det tilskud, der normalt kan ydes til et enkelt projekt.

Kun virksomheder af en vis størrelse og med et væsentligt forbrug af procesenergi kan komme i betragtning under denne ordning, idet mindre virksomheders forbrug af procesenergi sjældent vil være så stort, at en investering i energibesparende foranstaltninger kan beløbe sig til de 100.000 kr., der er minimum i forslagens kapitel 2.

Lovforslagets *kapitel 3* tager derfor sigte på støtte til virksomheder, hvor investeringer i en energibesparende foranstaltning ikke beløber sig til 100.000 kr. Energiforbruget i sådanne virksomheder vedrører i alt overvejende grad lokaleopvarmning og lignende formål. Til besparelse på dette område er der mulighed for at opnå tilskud i medfør af boligministeriets lovgivning om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger. Imidlertid er det ønskeligt, at der også findes udveje for at støtte procesenergi- og energibesparende foranstaltninger inden for den store kreds af mindre virksomheder. Der vil her være behov for en administrativt enklere løsning.

Det er derfor foreslået, at der kan anvendes indtil 10 mill. kr. af tilsagnsrammen dels til tilskud til udvikling af standardløsninger for specifikke brancher inden for håndværk og den mindre industri, dels til investeringer på min-

dre end 100.000 kr., når disse er baseret på de nævnte standardløsninger.

Udvidelsen af tilsagnsrammen for finansåret 1977-78 til 80 mill. kr. har skabt grundlag for, at det i lovforslagets *kapitel 4* som en éngangsforanstaltning er foreslået at afsætte i alt 10 mill. kr. til tilskud til udskiftning af fiskerbådmotorer med dårlig energiøkonomi. Der er her tale om såkaldte semidiesel- eller glødehøvedmotorer, der ved udskiftning med dieselmotorer med samme motorydelse kan give besparelser i brændstofforbruget på 30 pct. Det er en betingelse for ydelse af tilskud, at motor-kraften ikke forøges, idet den energibesparende effekt af udskiftning herved ville kunne sættes over styr.

Tilsvarende vil der ikke kunne ydes tilskud til udskiftning af ældre motorer, hvor udskiftning under alle omstændigheder vil være påkrævet på grund af motorens nedslidning.

Administrationen af denne ordning er forudsat varetaget af fiskeriministeriet.

Jeg skal med disse ord tillade mig at anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og villige behandling.

Desuden har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om forsikringsvirksomhed*.

Forsikringsloven er sidst blevet ændret i 1975 som følge af EFs 1. skadesforsikringsdirektiv. Under debatten i folketinget om ændringsloven blev der – som det også er sket ved andre lejligheder – fra flere sider udtrykt ønske om en almindelig revision af loven, et ønske, som jeg har søgt at opfylde ved fremsættelsen af dette lovforslag.

Ved fremsættelsen har regeringen haft en række principielle erhvervs- og forbrugerpolitiske synspunkter for øje.

Det har været naturligt at søge denne lov, der omhandler det offentliges indseende med forsikringserhvervet, bragt på linie med den lovgivning, der omhandler det offentliges indseende med anden tilsvarende form for erhvervsudøvelse, der er undergivet særligt offentligt tilsyn. Her tænker jeg på bank- og sparekassevirksomhed, hvor tilsynslovgivningen blev fornyet og moderniseret for få år siden. Også den revision af aktieselskabslovgivningen, der fandt sted i 1974, er herved fulgt op i denne tilsynslovgivning. Herved imødekommes ønsket om mere åbenhed og

[Handelsministeren.]

offentlighed omkring udøvelsen af forsikringsvirksomhed.

Også hensynet til ønskeligheden af i højere grad at kunne varetage forbrugerhensyn er søgt indarbejdet i loven, bl. a. ved bestemmelsen om en offentlig repræsentant i forsikrings-selskabernes bestyrelse på samme måde, som det allerede er tilfældet for pengeinstitutternes vedkommende, og ved bestemmelsen om, at forbrugerinteresser skal være repræsenteret i forsikringsrådet.

Med omorganiseringen af forsikringstilsynet i form af et særligt råd og et direktorat tilsigtes tilvejebragt et bredere grundlag for det offentliges tilsyn med forsikringserhvervet. Tilsynets beretningsvirksomhed vil blive søgt moderniseret, således at offentligheden vil få et lettere tilgængeligt og mere overskueligt grundlag for en vurdering af forsikringserhvervets virke.

Regeringen er opmærksom på, at varetagelsen af disse og andre hensyn, som findes betydningsfulde, vil kunne give anledning til videre drøftelser, og regeringen vil med åbent sind lytte til de synspunkter og forslag, der måtte komme frem under lovforslagets videre behandling såvel her i salen som under det formentlig ganske omfattende udvalgsarbejde, der forestår.

Lovforslaget vil herved også kunne være udgangspunktet for en almindelig drøftelse af forsikringserhvervets forhold i overensstemmelse med det ønske, der tidligere er fremsat her i tinget.

Udarbejdelsen af lovforslaget har afventet, at forsikringskommissionen færdiggjorde sit arbejde, og det er derfor naturligt for mig at omtale resultatet af forsikringskommissionens undersøgelser.

Kommissionen blev nedsat i 1962 med den opgave at foretage en indgående analyse af forsikringsvirksomheden her i landet og herunder navnlig undersøge, om denne virksomhed drives uden unødigt fordyrende omkostninger, og eventuelt foreslå sådanne foranstaltninger, som måtte være ønskelige for at varetage forsikringstageres interesser.

Baggrunden for nedsættelsen af kommissionen var dels forsikringserhvervets stadig voksende betydning ikke blot i forhold til erhvervslivet, men også i relation til det sociale sikkerhedssystem, dels den ret kraftige kritik,

der fra tid til anden rettes mod forsikrings-selskaberne.

Kommissionen har afgivet i alt 4 betænkninger, der, efterhånden som de fremkom, er blevet omdelt her i tinget:

Betænkning I, der forelå i 1968, indeholder en almindelig beskrivelse af skadesforsikringsvirksomhed og et specielt afsnit om motorkøretøjsforsikring.

Betænkning II, der blev afgivet i 1970, indeholder en redegørelse for lovpligtig ulykkesforsikring.

Betænkning III, der blev afgivet i 1974, indeholder hovedsagelig en undersøgelse af omkostningerne inden for skadesforsikring og et afsnit om familieforsikring.

Betænkning IV, der forelå i begyndelsen af 1976, behandler livsforsikringsvirksomhed.

Forsikringskommissionen har herefter været af den opfattelse, at de foretagne undersøgelser ikke har givet anledning til at foreslå lovændringer, som ikke allerede er fremsat eller gennemført.

Med hensyn til forsikringstagerne udtalte kommissionen, at det ville være ønskeligt, om selskaberne gjorde forsikringsbetingelserne mere forståelige for den almindelige forsikringstager, og at selskaberne for så vidt angår familieforsikring standardiserede opstillingen af forsikringsvilkårene, således at det blev lettere for forsikringstagerne at finde frem til de forskelle, der er i forsikringsdækningen i de enkelte selskaber.

Forsikrings-selskaberne har herefter i overensstemmelse med kommissionens ønske påbegyndt udarbejdelse af en standardiseret opstilling af forsikringsbetingelserne for familieforsikring, hvilket spørgsmål i øvrigt tages op i det af justitsministeret nedsatte udvalg til revision af forsikringsaftaleloven.

Kommissionen har i øvrigt henledt opmærksomheden på det i folketingssamlingen 1973-74 fremsatte forslag om offentlig repræsentation i bestyrelsen for forsikrings-selskaberne. Dette bestyrelsesmedlems opgave burde også omfatte varetagelse af forbrugersynspunkter ved udformningen af policer og forsikringsbetingelser.

Selv om kommissionen for sit vedkommende ikke har fundet grundlag for at stille konkrete forslag om lovændringer, kan vi drage megen nytte af det af kommissionen gennem de 4 betænkninger tilvejebragte omfattende mate-

[Handelsministeren.]

riale. Dette vil formentlig således også være velegnet som udgangspunkt for en – i alt fald delvis – videreførelse af undersøgelserne for de år, der ligger efter afslutningen af kommissionens arbejde og videre ud i fremtiden.

At kommissionen har afsluttet arbejdet, betyder ikke, at der ikke er behov for fortsat at undersøge de særlige spørgsmål, som blev taget op af kommissionen. Det er derfor ønskeligt, at forsikringstilsynet i det fornødne omfang får mulighed for at fortsætte disse undersøgelser.

Lovforslaget tilsigter i betydeligt omfang at foretage en modernisering af de selskabsretlige regler i forsikringslovgivningen, idet denne hidtil har bygget på reglerne i aktieselskabsloven af 1930. Også forsikringsbranchen er enig i, at der er behov for en sådan koordinering mellem forsikringslov og aktieselskabslov. Herudover foreslås ændringer, der særlig tager sigte på yderligere at sikre forsikringstagerne og varetage samfundsmæssige interesser.

I forbindelse med den selskabsretlige revision af forsikringsloven er det overvejet, om man i forsikringsloven kunne nøjes med en henvisning til de relevante bestemmelser i aktieselskabsloven. Det har imidlertid ikke vist sig muligt, da der på flere områder gør sig så specielle forhold gældende for forsikringselskaber, at aktieselskabslovens regler ikke direkte kan overføres. Dette står bl. a. i forbindelse med, at forsikringsvirksomhed også kan udøves af gensidige selskaber.

Et vigtigt led i den selskabsretlige revision af forsikringsloven er indførelsen af aktieselskabslovens koncernregler på forsikringselskaber, dog således, at reglerne indebærer, at også de gensidige selskaber kan indgå i en koncern. Efter forslaget vil koncernreglerne imidlertid også kunne finde anvendelse på grupper af forsikringsselskaber, der, uden at det har karakter af et koncernforhold, har en sådan indbyrdes tilknytning, at anvendelse af koncernreglerne må anses for påkrævet. I sådanne tilfælde vil tilsynsmyndigheden kunne bestemme, i hvilket omfang koncernreglerne skal anvendes. Her skal jeg blot pege på, at koncernbestemmelsen har en særlig betydning for regnskabsreglerne, idet aktieselskabslovens skærpede regler om årsregnskab og koncernregnskab er overført til forslaget med den fornødne tilpasning under hensyntagen til forsikringsselskabernes særlige regnskabsmæssige forhold.

Medens den gældende forsikringslov kun indeholder få bestemmelser om fusion, overfører forslaget i store træk aktieselskabslovens bestemmelser herom. Tilsynsmyndigheden får nu i alle tilfælde en afgørende indflydelse på, om en fusion skal gennemføres, idet generalforsamlingsbeslutningen herom skal godkendes. Der er i øvrigt det særlige forhold ved fusion af forsikringsselskaber, at der her også vil være tale om overdragelse af en forsikringsbestand, og det er derfor nødvendigt at iagttage, at forsikringstageres interesser bliver varetaget tilstrækkeligt i forbindelse med fusionen.

Aktieselskabslovens regler om generalforsamlinger har dog siden 1974 været gældende for forsikringsaktieselskaber, medens forsikringsloven kun har indeholdt få regler herom for gensidige selskaber. Ved forslaget har man derfor i det omfang, det har været muligt, overført aktieselskabslovens regler på disse selskaber. Forslaget medfører bl. a., at selskabernes medlemmer, hvilket vil sige forsikringstagerne, sikres stemmeret og dermed den afgørende indflydelse på generalforsamlingen, og medlemmer og garantanter kan ligeledes efter forslaget afkræve bestyrelsen og direktionen nødvendige oplysninger på generalforsamlingen til bedømmelse af årsregnskabet.

Ud over at også en række andre selskabsretlige regler foreslås anvendt på forsikringselskaber, indeholder forslaget en række nye regler, der særlig må gælde for forsikringsselskaber, og som jeg kort skal omtale.

Forslaget indeholder en ny bestemmelse om, at forsikringsselskaberne skal handle i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god forsikringspraksis. Der er ved forsikringsrådets tilsyn skabt en praksis for indseende i selskabernes virksomhed på dette område, som man herved ønsker at skabe et grundlag for. Dette er en bestemmelse, der svarer til, hvad vi kender inden for bank- og sparekasseloven.

Efter forslaget indføres der, som jeg før har nævnt, offentlige repræsentanter i forsikringsselskabers bestyrelser. Det er imidlertid ikke fundet hensigtsmæssigt at indføre offentlig repræsentation i alle de mindre selskaber, og det foreslås derfor, at der kun skal udnævnes offentlige repræsentanter i forsikringsselskaber, der har en sådan størrelse, at medarbejderrepræsentanter kan vælges. Formålet med offentlige repræsentanter er at medvirke til, at almindelige samfundsmæssige interesser holdes for øje i selskabernes virksomhed, og at også

[Handelsministeren.]

forbrugerpolitiske hensyn varetages. I denne forbindelse vil jeg gerne pege på, at reglen om redelig forretningsgik og god forsikringspraksis tillige vil være til støtte for de offentlige repræsentanters virke.

Efter forslaget må direktører i forsikrings-selskaber ikke – uden tilladelse fra tilsynsmyndigheden – eje eller drive selvstændig erhvervsvirksomhed eller som bestyrelsesmedlem, funktionær eller på anden måde deltage i driften eller ledelsen af en anden erhvervsvirksomhed end det pågældende selskab og selskaber inden for samme koncern. Det skal dog være dem tilladt at drive eller deltage i administrationen af fast ejendom, der tilhører personer, der er beslægtede med dem, og de må også selv eje fast ejendom. Disse nye bestemmelser har ligeledes bank- og sparekasseloven som forbehold.

Ved forslaget overføres fra pensionskasseloven til forsikringsloven en del større pensionskasser, de såkaldt »tværgående« pensionskasser, der ikke, som det ellers typisk er tilfældet for pensionskasser, er knyttet til en enkelt virksomhed. Der er tale om pensionskasser for f. eks. ingeniører, læger, sygeplejersker og værkstedsfunktionærer. Karakteristisk for disse pensionskasser er, at medlemmerne har en bestemt uddannelse, uanset hvor de er ansat.

Endvidere inddrages under forsikringsloven pensionskasser, hvis medlemmer består af selvstændige erhvervsdrivende inden for samme branche. Disse pensionskasser har hidtil ikke været underkastet tilsyn.

De pensionskasser, der efter forslaget skal omfattes af forsikringsloven, vil blive sidestillet med gensidige skadesforsikrings-selskaber med særligt begrænset formål.

Motiveringen for, at disse pensionskasser nu foreslås henført under forsikringsloven, er, at udviklingen har medført, at disses virksomhed har en art og et omfang, som i virkeligheden går ud over de rammer, der er tilsigtet med lovgivningen om tilsyn med kasser. Deres virksomhed er nærmere en begrænset form for forsikringsvirksomhed. Ved at inddrage dem under tilsyn efter lov om forsikringsvirksomhed bliver såvel de tilsynsmæssige hensyn som pensionskassernes egne interesser tilgodeset på en bedre måde end efter de gældende regler.

Ved overflytningen opnås bl. a., at disse pensionskasser bliver undergivet mere tidssva-

rende regler om regnskabsaflæggelse, statusopgørelse, anbringelse af formuen, overdragelse af en forsikringsbestand, fusion, den selskabsrettlige funktion og om medlemmernes udtræden af pensionskassen, herunder særlig udtrædelsesgodtgørelse.

Forsikringsrådets struktur er foreslået ændret. Tilsynet med selskaberne skal herefter udøves af et forsikringstilsyn bestående af et råd og et direktorat. Forsikringsrådet bliver det organ, som har det øverste ansvar for administrationen af de gældende love på forsikringsområdet, medens forsikringsdirektoratet skal varetage den daglige administration. Rådet foreslås sammensat af repræsentanter for forsikringstagerne, forsikringsselskaberne og pensionskasserne. Som hidtil skal juridisk, aktuariemæssig og nationaløkonomisk sagkundskab være repræsenteret i rådet.

Forsikringsnævnet, som efter den gældende lov kan afgive udtalelse til brug for handelsministerens behandling af klager over afgørelser truffet af forsikringsrådet, foreslås ikke opretholdt, da den nye sammensætning af rådet efter min opfattelse gør et sådant nævn mindre påkrævet, hvortil kommer, at nævnet ikke har været i funktion i en meget lang årrække.

Som jeg har nævnt indledningsvis, foreslås reglen om forsikringsrådets årlige beretninger ændret således, at disse i større omfang end hidtil bidrager til at skabe åbenhed samt aktuel og lettere tilgængelig information omkring forsikringsbranchens forhold. Der tænkes her bl. a. på at videreføre de undersøgelser, som forsikringskommissionen har foretaget, idet resultaterne heraf kan indgå i beretningerne.

Udgifterne til dækning af tilsynsmyndighedens virksomhed dækkes efter gældende lov gennem bidrag fra forsikringsselskaberne og pensionskasserne i forhold til deres præmieindtægter. Disse bestemmelser foreslås opretholdt, men med den ændring, at fordelingen også sker i forhold til renteindtægten, hvorved udgifterne til tilsynet fordeles på en mere retfærdig måde.

I forbindelse med fremsættelsen af dette lovforslag vil jeg gerne erindre om, at forsikringsselskaberne også er omfattet af monopollovgivningen, af markedsføringsloven og af loven om forbrugerklagenævn, i henhold til hvilken der er godkendt et særligt ankenævn for forsikring. Med denne lovgivning og en moderniseret forsikringslov er der efter min mening skabt et godt grundlag for, at forsikringsbranchen kan virke effektivt og sikkert og

[Handelsministeren.]

opfylde de betydelige krav, der stilles til den fra den øvrige del af samfundslivet.

Ved sidste ændring af forsikringsloven var man i erhvervsudvalget inde på spørgsmål, der særlig vedrørte forholdet mellem den enkelte forsikringstager og forsikringsselskabet, herunder spørgsmålet om forsikrings gyldighedstid. Dette giver mig grund til at minde om, at dette er et spørgsmål, der hovedsagelig vedrører forsikringsaftaleloven, og at der af justitsministeren – som nævnt tidligere i min fremsættelse – er nedsat et udvalg med den opgave som led i et nordisk samarbejde at fremkomme med forslag om ændringer i forsikringsaftaleloven.

Det er herefter min opfattelse, at det foreliggende lovforslag har gjort op med de vigtigste af de problemer, der trænger sig på ved en revision af forsikringsloven, men jeg vil naturligvis til stadighed være opmærksom på, om der i øvrigt er forhold, der bør tages op til nærmere undersøgelse og vurdering. Forsikringsrådet vil med den foreslåede nye sammensætning have særlige muligheder for at tage initiativ hertil.

Endelig vil jeg nævne, at der inden for De europæiske Fællesskaber foregår et omfattende samarbejde om udformningen af ny lovgivning, som skal gøre tilsynet over grænserne mere effektivt og give forudsætninger for øget international konkurrence. Dette gælder f. eks. med hensyn til livsforsikring og co-assurance. Der vil formentlig derfor om få år blive behov for tilpasning af forsikringsloven til nye EF-regler.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Nyborg.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 12. april 1977, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om æn-

dring af lov for Færøerne om den offentlige sygeforsikring. (Begravelseshjælp, sygehusophold m. v.).

(Lovforslag nr. L 50. Fremsat 8/3 77. Første behandling 23/3 77).

Der var stillet følgende ændringsforslag:

Af socialministeren:

Til § 2.

Paragraffen affattes således:

»§ 2.

Loven træder i kraft den 1. maj 1977. § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 6 og 7, har virkning fra 1. april 1977. § 1, nr. 3, har virkning for dødsfald, der har fundet sted efter 1. maj 1977.«

B e m æ r k n i n g e r .

Ikrafttrædelsesdatoen foreslås udskudt 1 måned, dog således, at de ændringsforslag, der er konsekvensændringer af lov for Færøerne om sygehusvæsenet, har virkning fra samme dato, som den færøske sygehuslov træder i kraft.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets § 1, ændringsforslaget af *socialministeren* om en ny affattelse af § 2 (se foran) og § 2 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om statsanstalten for livsforsikring.

(Lovforslag nr. L 52. Fremsat 9/3 77. Første behandling 25/3 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.